

Snakk om etikk

Et nytt kapittel for tannlegeetikken

Med kunnskap som verktøy og engasjement som drivkraft

 MARIANN SAANUM HAUGE, NESTLEDER I NTFS ETIKKRÅD

Representanter fra Etikkrådet jobber for tiden sammen med NTFs sekretariat med å utvikle et nytt gratis nettkurs om etikk for medlemmene – et kurs som rådet vurderer som et viktig og relevant løft for etikken i foreningen.

Behovet for et oppdatert etikk-kurs har vært tydelig i lengre tid, men det ble besluttet å vente til det nye regelverket – vedtatt sent i 2023 – var på plass, før utviklingsprosessen startet.

De nye reglene, som kurset bygger på, er utformet for å møte både dagens og fremtidens etiske utfordringer. I stedet for å lage detaljerte enkeltregler, er hovedprinsippene vektlagt – nettopp for å kunne favne et bredere spekter av problemstillinger, også dem vi ennå ikke kan forutse. Både regelverket og kurset tar derfor utgangspunkt i de grunnleggende prinsippene for medisinsk etikk: autonomi, ikke skade, gjøre godt, rettferdighet, og i tillegg sannferdighet. Samtidig presenteres en refleksjonsmodell som gir oss praktiske verktøy for å håndtere etiske spørsmål i hverdagen, og inspirerer til aktiv etisk refleksjon og problemløsning.

Kurset er designet for å være engasjerende og praktisk. Det baserer seg på virkelige saker og problemstillinger – noen ganger satt litt på spissen – fra den kliniske hverdagen. Gjennom konkrete eksempler og kasus var ønsket å vise

eksempler på når etikken gjerne kan bli utfordret i hverdagen. SME-modellen (Senter for Medisinsk Etikk sin refleksjonsmodell) demonstreres som et strukturert verktøy for etisk tenkning. Målet er at deltakende tannleger skal få praktiske ferdigheter i å navigere i etiske utfordringer – ikke bare teoretisk kunnskap.

Kurset representerer en bevisst dreining bort fra en regelbasert tilnærming mot en mer reflektert og engasjerende innfallsvinkel. Hensikten er ikke å belære eller moralisere, men å presentere et verktøy, og gi selvtillit til å håndtere komplekse etiske situasjoner på en gjennomtenkt måte. Dette gjenspeiler en erkjennelse av at vi som profesjon kontinuerlig må utvikle vår etiske bevissthet i takt med samfunnsutviklingen og nye utfordringer i tannhelsesektoren. Enten det gjelder nye teknologier, endrede pasientforventninger eller andre samtidsutfordringer – etikken må være levende og relevant.

Det vil komme mer informasjon om det nye etikkurset i NTFs kanaler når det nærmer seg ferdigstillelse. Vi håper kurset vil være nyttig for medlemmene, og oppfordrer til å ta kurset. Det handler ikke om å lære seg nye regler – det handler om å utvikle seg som reflekterte fagpersoner som kan stå trygt i møtet med kommende etiske utfordringer.

(Teksten er utarbeidet ved hjelp av KI.)